Warszawa, dnia 29 lipca 2015 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 31.08.15
nr 4825 podpis

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna
2015 -07- 31
BD/3134
Wpł. Nr dz. .....

DZ3.054.1.2015

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 31.07.15.
nr 3134 podpis

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma BPS/043-77-3311/15 z dnia 1 lipca 2015 r. w sprawie oświadczenia złożonego przez Panów senatorów: Macieja Klimę, Waldemara Kraskę, Andrzeja Matusiewicza i Marka Martynowskiego podczas 77 posiedzenia Senatu RP w dniu 25 czerwca 2015 r. przesyłam w załączeniu odpowiedź na pytania zawarte w w/w oświadczeniu.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU

Artur Radziwiłł

Do wiadomości:
Pan Marcin Kierwiński, Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Odpowiedź na oświadczenie złożone przez senatorów Macieja Klimę, Waldemara Kraskę, Andrzeja Matusiewicza i Marka Martynowskiego na 77. posiedzeniu Senatu w dniu 25 czerwca 2015 r.

1. **Jakie były przyczyny przedłużenia (mimo poprawy stanu finansów oraz gospodarki w latach 2013-2014 oraz optymistycznych prognoz na 2015 r.) Elastycznej Linii Kredytowej (FCL) w MFW na kolejne lata oraz czy uzasadnione było przedłużenie umowy w zakresie FCL przez Polskę?**

Elastyczna Linia Kredytowa (FCL) pozytywnie oddziałuje na polską gospodarkę na kilku płaszczyznach: na zewnętrzną stabilizację gospodarki, ochronę wartości waluty oraz na wiarygodność Polski na międzynarodowych rynkach finansowych skutkującą poprawą warunków pozyskiwania finansowania na tych rynkach. Pośrednio FCL pomaga w zapewnieniu bezpieczeństwa gospodarczego państwa w warunkach utrzymującej się wysokiej niepewności i zmienności na rynkach finansowych oraz wzmożonej ekspozycji polskiej gospodarki na tzw. negatywne „szoki" płynące z zewnętrznego otoczenia. Ponadto, FCL zapewnia Polsce swoisty margines bezpieczeństwa dla prowadzonej przez Rząd polityki gospodarczej, pozwalający na utrzymanie mocnych i stabilnych fundamentów polskiej gospodarki.

Pozytywne skutki FCL miały szczególne znaczenie w okresie globalnego kryzysu finansowego i gospodarczego i związanych z nim wysokich napięć finansowych i gospodarczych w strefie euro. Dostęp do FCL był jednym z czynników, dzięki którym Polska pozostała relatywnie odporna na skutki globalnego kryzysu.

W ostatnich kilku latach na międzynarodowych rynkach finansowych i w globalnej gospodarce nastąpiła pewna i stopniowa poprawa sytuacji. Dotyczy to również polskiej gospodarki i jej fundamentów. Należy ponownie podkreślić, że do poprawy sytuacji makroekonomicznej Polski pośrednio przyczynił się także dostęp do FCL. Obniżeniu uległy koszty finansowania potrzeb pożyczkowych Skarbu Państwa (m.in. nastąpił spadek rentowności obligacji od końca 2012 r. do końca września 2014 r. – dla obligacji 10-letnich w złotych o 67 punktów bazowych (pb), a w euro o 66 pb).

Z jednej strony, powyższe czynniki mogą wskazywać na częściowe zmniejszenie znaczenia FCL dla Polski. Jednakże z drugiej strony, w ostatnim czasie w otoczeniu zewnętrznym Polski pojawiły się nowe istotne zagrożenia. Należą do nich: (i) napięcia geopolityczne wokół konfliktu Rosji z Ukrainą; (ii) przewlekłe spowolnienie gospodarcze w strefie euro; (iii) możliwość opuszczenia przez Grecję strefy euro, (iv) wzrost niepewności w UE w związku z referendum w W. Brytanii dotyczącym przyszłości tego kraju w Unii; (v) nadmierna reakcja rynków finansowych na normalizację polityki monetarnej USA, (vi) wzrost niepewności co do rozwoju sytuacji finansowej i gospodarczej w Chinach.

Można zatem stwierdzić, że ten podwyższony poziom ryzyka, przede wszystkim zewnętrznego, a także pozytywne postrzeganie przez inwestorów naszego dostępu do FCL uzasadniały wystąpienie przez Polskę do MFW w 2015 r. z wnioskiem o odnowienie linii kredytowej. Pewna poprawa sytuacji makroekonomicznej w otoczeniu zewnętrznym oraz wzmocnienie

fundamentów polskiej gospodarki pozwoliły natomiast na podjęcie decyzji o zmniejszeniu w 2015 r. kwoty FCL. Zmniejszenie kwoty FCL jest elementem strategii Polski stopniowego wychodzenia z tego instrumentu w zależności od rozwoju sytuacji makroekonomicznej w kraju i w otoczeniu zewnętrznym.

2. **Jakie wymierne korzyści odnosi Polska, decydując się na FCL, gdy nie jest ona wykorzystywana?**

Dostęp do FCL stanowi istotne dodatkowe zabezpieczenie Polski przed destabilizacją finansową i gospodarczą. Jest ona swoistą polisą ubezpieczeniową naszej gospodarki.

W okresie globalnego kryzysu finansowego dostęp do FCL pomógł Polsce utrzymać korzystne warunki dostępu do finansowania rynkowego, sprzyjając obniżaniu premii za ryzyko. Zarówno inwestorzy, jak i agencje ratingowe niejednokrotnie wyrażali opinię, że instrument ten stabilizuje naszą gospodarkę w warunkach bardzo zmiennego otoczenia zewnętrznego i wspiera pozytywną ocenę wiarygodności kredytowej Polski. Zwiększa to skłonność inwestorów zagranicznych do zakupów polskich papierów skarbowych i pozytywnie wpływa na uzyskiwane rentowności, zarówno na rynku krajowym, jak i na rynkach zagranicznych, a w konsekwencji pozwala zmniejszać koszty obsługi zadłużenia. Ponadto, dostęp do FCL pełni rolę sygnalizatora wzmocnionej stabilności naszej gospodarki, zachęcającego inwestorów zagranicznych do inwestowania w Polsce, a także zniechęcającego podmioty spekulacyjne do ataku na polskie aktywa lub walutę.

Według zgodnej opinii, zarówno polskich władz jak i ekspertów MFW, dostęp Polski do kolejnych elastycznych linii kredytowych poczynając od maja 2009 r. okazał się korzystny dla naszej gospodarki. W raporcie MFW z przeglądu pierwszej FCL stwierdzono, że: „umocnienie złotego, obniżenie suwerennego ryzyka (premii za ryzyko); wzrost napływu kapitałów oraz spadek rentowności obligacji rządowych są w części skutkiem stabilizującego wpływu FCL". Władze Polski potwierdziły „znaczący wzrost popytu na krajowym rynku obligacji", na który zwłaszcza w okresie od kwietnia 2009 r. powrócili zagraniczni inwestorzy, co skutkowało spadkami rentowności. Władze stwierdziły również, że dostęp do FCL zwiększył pole manewru polityki makroekonomicznej w reakcji na globalny kryzys i jednocześnie sprzyjał utrzymaniu na korzystnych warunkach dostępu Polski do rynków finansowych, nawet w okresach wzmożonych wahań i niepewności.

3. **Czy wywierano naciski na rząd RP w sprawie FCL lub wiązano jej przyznanie z innymi zobowiązaniami, czy decyzja o złożeniu wniosku w sprawie FCL była suwerenna?**

Decyzje o każdorazowym wystąpieniu do MFW z wnioskiem o przyznanie FCL były w pełni suwerennymi decyzjami Rządu RP (reprezentowanego przez Ministra Finansów) oraz Prezesa NBP bazującymi na przesłankach wymienionych powyżej.

4. **Ile kosztuje Polskę obsługa finansowa FCL w MFW od momentu jej wprowadzenia?**

Koszty obsługi FCL są w przypadku Polski związane z tzw. opłatą za gotowość.

1. FCL przyznana w dniu 6 maja 2009 r. – roczna opłata za gotowość wyniosła **36,96 mln SDR**.

2. FCL przyznana w dniu 2 lipca 2010 r. – roczna opłata za gotowość wyniosła **20,56 mln SDR**.

Pierwotnie Polska zapłaciła kwotę 36,96 mln SDR. W związku z wnioskiem Polski do MFW o zamknięcie przedmiotowej linii zatwierdzonej w dniu 2 lipca 2010 r. i udostępnienie nowej linii (o zwiększonym horyzoncie czasowym i zwiększonej kwocie – wniosek zatwierdzony przez MFW w dniu 21 stycznia 2011 r.) opłata została częściowo, *pro rata,* zwrócona. Polska otrzymała zwrot kwoty w wysokości 16,4 mln SDR.

3. FCL (dwuletnia) przyznana Polsce w dniu 21 stycznia 2011 r. – roczna opłata za gotowość wyniosła **60,87 mln SDR**.
Pierwotnie Polska zapłaciła kwotę 69,82 mln SDR. W związku ze zwiększeniem polskiego udziału członkowskiego w MFW, Fundusz dokonał części zwrotu opłaty za gotowość w kwocie 8,95 mln SDR.

4. Opłata roczna zapłacona w dniu 20 stycznia 2012 r. wyniosła **59, 27 mln SDR**.

5. Opłata roczna zapłacona w dniu 18 stycznia 2013 r. wyniosła **76,28 mln SDR**. Jednocześnie wobec anulowania linii trzy dni przed datą jej wygaśnięcia Fundusz dokonał części zwrotu opłaty za gotowość w kwocie 485,9 tys. SDR.

6. Opłata roczna zapłacona w dniu 17 stycznia 2014 r. wyniosła **76,28 mln SDR**.

7. Opłata roczna zapłacona w dniu 14 stycznia 2015 r. wyniosła **41,4 mln SDR**. Jednocześnie wobec anulowania linii cztery dni przed datą jej wygaśnięcia Fundusz dokonał części zwrotu opłaty za gotowość w kwocie 836 tys. SDR

Netto koszt FCL za w/w okres wyniósł **370,34 mln SDR.**

Należy jednakże zauważyć, iż koszty opłaty za gotowość z tytułu FCL zostały zrównoważone oszczędnościami z tytułu niższych kosztów obsługi naszego długu. Zwiększona skłonność inwestorów zagranicznych do zakupów polskich papierów skarbowych pozytywnie wpływa na uzyskiwane rentowności, zarówno na rynku krajowym, jak i na rynkach zagranicznych, a w konsekwencji pozwala zmniejszać koszty obsługi zadłużenia. Oszczędności z tego tytułu równoważą koszty opłaty za gotowość już przy konserwatywnym założeniu, że dostęp do FCL obniżyłby Polsce jedynie koszt finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa (a więc bez uwzględniania analogicznych pozytywnych efektów dla innych składowych gospodarki) o 2-5 pb w zależności od roku dla rynkowego długu zaciąganego w latach posiadania dostępu do FCL (zmniejszenie dotyczy całego okresu zapadalności emitowanego długu w danym roku, czyli 5-10 lat).

5. **Czy środki finansowe z FCL były wykorzystywane (ewentualnie w jakim zakresie i latach), czy traktowane są przez rząd RP jako ewentualna polisa ubezpieczeniowa?**

Polska zamierza w dalszym ciągu traktować Elastyczną Linię Kredytową jako instrument zapobiegawczy i – jak w poprzednich latach - nie zamierza dokonywać ciągnięń środków w ramach przyznanego przez MFW instrumentu.

6. **Ile środków finansowych pożyczył rząd RP w latach 2010-2014 od instytucji finansowych (międzynarodowych, rządów oraz banków komercyjnych)?**

Podstawowym rynkiem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest rynek krajowy. Wśród instrumentów na rynku krajowym dominują skarbowe papiery wartościowe (SPW stanowią 96% zadłużenia krajowego Skarbu Państwa - dane na koniec maja br.). Finansowanie zagraniczne stanowi uzupełnienie finansowania krajowego. W strukturze zadłużenia zagranicznego przeważającą część stanowią obligacje skarbowe emitowane na rynkach zagranicznych (76% zadłużenia zagranicznego SP), istotną rolę pełnią również niskooprocentowane kredyty z **międzynarodowych instytucji finansowych (MIF)** obejmujących: Bank Światowy, Europejski Bank Inwestycyjny oraz Bank Rozwoju Rady Europy (24% zadłużenia zagranicznego SP).

Tabela 1 przedstawia strukturę sprzedaży i wykupów SPW oraz kredytów zaciągniętych w MIF w latach 2010-14, wg wartości nominalnej oraz saldo mające wpływ na przyrost długu z tytułu finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa.

Tabela 1. Struktura sprzedaży i wykupów SPW oraz kredytów zaciągniętych w MIF w latach 2010-14, wg wartości nominalnej (w mld zł).

	2010	2011	2012	2013	2014
Sprzedaż					
SPW na rynku:	192,8	148,1	179,0	149,9	134,3
- krajowym	165,4	127,6	140,7	139,7	116,9
- zagranicznym	27,4	20,5	38,3	10,2	17,4
Kredyty w MIF	7,2	9,0	5,5	11,6	10,0
Łącznie	***200,0***	***157,1***	***184,5***	***161,5***	***144,3***
Wykupy					
SPW na rynku:	128,9	125,7	138,8	115,9	85,0
- krajowym	121,4	121,7	122,5	102,0	70,3
- zagranicznym	7,5	4,1	16,3	13,9	14,7
Kredyty w MIF	1,2	2,2	1,7	3,0	3,2
Łącznie	***130,1***	***128,0***	***140,4***	***118,9***	***88,1***
Saldo					
SPW na rynku:	63,9	22,4	40,2	34,0	49,3
- krajowym	44,0	5,9	18,2	37,7	46,6
- zagranicznym	19,9	16,4	22,0	-3,7	2,7
Kredyty w MIF	6,0	6,8	3,8	8,6	6,8
Łącznie	***69,9***	***29,1***	***44,1***	***42,6***	***56,2***

W przypadku sprzedaży i wykupów SPW nie są dostępne dane dotyczące struktury podmiotowej inwestorów tj. podziału na różne kategorie inwestorów. Takie dane są dostępne dla stanów długu na poszczególne okresy, co przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Zadłużenie Skarbu Państwa w ujęciu podmiotowym w latach 2010-2014 (w mld zł).

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Zadłużenie Skarbu Państwa (SP), w tym:	**701,9**	**771,1**	**793,9**	**838,0**	**779,9**
1. Zadłużenie wobec krajowych banków komercyjnych:	**137,6**	**120,2**	**98,6**	**125,8**	**165,7**
- krajowe SPW	130,5	110,3	91,5	114,7	150,8
- zagraniczne SPW	7,1	9,9	7,0	11,1	14,9
2. Zadłużenie wobec krajowego sektora pozabankowego:	**251,2**	**261,9**	**262,9**	**277,5**	**157,3**
- krajowe SPW	248,2	249,7	251,5	266,5	145,1
- zagraniczne SPW	3,0	1,8	1,9	1,1	1,0
- pozostałe zadłużenie SP*	0,0	10,4	9,5	9,9	11,2
3. Zadłużenie wobec nierezydentów:	**313,1**	**389,0**	**432,4**	**434,7**	**456,9**
- krajowe SPW	128,3	154,2	190,5	193,2	196,0
- zagraniczne SPW	145,4	183,6	191,0	181,6	192,5
- kredyty zagraniczne:	39,4	51,2	50,9	60,0	68,4
- kredyty w MIF	38,9	50,7	50,7	59,9	68,4
- Klub Paryski i pozostałe	0,5	0,5	0,2	0,1	0,0
- pozostałe zadłużenie SP	0,0	0,0	0,0	0,0	-

** Od maja 2011 r., w kategorii tej znajdują się depozyty przyjęte od jednostek sektora finansów publicznych ulokowane na rachunku Ministra Finansów w ramach tzw. konsolidacji zarzadzania płynnością sektora finansów publicznych.*

W latach 2010-2014 **krajowe banki komercyjne** zwiększyły swoje zaangażowanie w SPW o 28,1 mld zł. Portfel SPW w posiadaniu **krajowych inwestorów pozabankowych** zmniejszył się o 93,9 mld zł.

Po znaczącym napływie kapitału zagranicznego na krajowy rynek SPW w latach 2010-2012, zaangażowanie **inwestorów zagranicznych** na polskim rynku długu ustabilizowało się. Struktura, zarówno podmiotowa, jak i geograficzna nierezydentów na krajowym rynku SPW jest mocno zdywersyfikowana. Na tle krajów UE Polska oceniania jest jako regionalna bezpieczna przystań, zarówno przez agencje ratingowe, jak i inwestorów międzynarodowych, którzy polskie obligacje emitowane w kraju i za granicą postrzegają jako bezpieczne aktywa. Świadczy o tym m.in. znaczące i systematycznie rosnące zaangażowanie zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych w obligacje emitowane na rynku krajowym i na rynkach zagranicznych . Od kwietnia 2014 r., tj. odkąd Ministerstwo Finansów posiada dokładne dane na temat struktury podmiotowej inwestorów zagranicznych, zaangażowanie banków centralnych i instytucji publicznych w krajowe SPW zwiększyło się z 15,1 mld zł do 32,4 mld zł, a ich udział w zadłużeniu wobec nierezydentów wzrósł z 9,6% do 19,7%.

W 2014 r. nastąpiła całkowita spłata zadłużenia wobec klubu Paryskiego (zadłużenia wobec wierzycieli rządowych zaciągniętego w latach '70 i '80 XX w.).

7. **Czy rząd RP oraz instytucje finansowe zarejestrowane na terytorium RP udzielały pożyczek, gwarancji organizacjom, instytucjom finansowym poza granicami Polski oraz czy Polska udzielała pożyczek (gwarancji finansowych) MFW, Islandii, Ukrainie i innym krajom i instytucjom finansowym?**

W latach 2010-2014 zawarte zostały następujące **międzyrządowe** umowy kredytowe na zakup polskich towarów i usług:

1. z Republiką Serbską Bośni i Hercegowiny (2010 r.) dot. kredytu w wysokości 20 mln EUR przeznaczonego na rozwój transportu kolejowego, modernizację taboru, poprawę bezpieczeństwa transportu kolejowego;
2. z Angolą (2010 r.) dot. kredytu w wysokości 60 mln EUR przeznaczonego na projekt w zakresie konstrukcji, wyposażenia, obsługi, programu edukacyjnego dla Akademii Rybołówstwa w Namibe;
3. z Etiopią (2014 r.) dot. kredytu w wysokości 50 mln USD przeznaczonego na projekty w zakresie modernizacji rolnictwa;
4. z Mołdawią (2014 r.) dot. kredytu w wysokości 100 mln EUR przeznaczonego na projekty w zakresie rolnictwa i przetwórstwa spożywczego wraz z powiązaną infrastrukturą oraz innych uzgodnionych dziedzin;
5. z Kirgistanem (2014 r.) dot. kredytu w wysokości 40 mln EUR na finansowanie projektów w zakresie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich.

W chwili obecnej trwają rozmowy z Rządem Ukrainy w sprawie udzielenia Ukrainie kredytu rządowego w ramach pomocy wiązanej do wysokości 100 mln EUR na zakup polskich towarów i usług.

Informacje nt. pożyczki bilateralnej Polski dla MFW

Skala kryzysu finansowego i gospodarczego mającego swój początek w 2008 r. wykazała, że potencjalne zapotrzebowanie na środki finansowe udostępniane przez MFW może przewyższyć regularne zasoby tej instytucji. Państwa grupy G20 w swoim komunikacie po listopadowym spotkaniu w Cannes (2011 r.) zadeklarowały gotowość udzielenia MFW pożyczek bilateralnych. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom szefowie Państw i Rządów UE uzgodnili na posiedzeniu Rady Europejskiej w dniu 9 grudnia 2011 r., że rozważą wsparcie Funduszu w formie pożyczek bilateralnych. Należy zatem podkreślić, że **nie są to pożyczki dla konkretnego kraju**, lecz dla MFW. To Międzynarodowy Fundusz Walutowy decyduje jakiemu krajowi i na jakich zasadach udzieli wsparcia. Członkami Funduszu są niemal wszystkie państwa świata. Wszyscy członkowie mają więc – w razie kryzysu bilansu płatniczego – prawo do wsparcia przez Fundusz. Także wszyscy członkowie, zarówno kraje uboższe jak i zamożne, wnoszą wkład do jego zasobów na miarę swoich możliwości i aspiracji. Skoordynowane działania na szczeblu globalnym, w tym odpowiednie do potrzeb zwiększenie środków finansowych MFW, są jednym z najefektywniejszych, a zarazem najbezpieczniejszych dla

uczestników, sposobów walki z zagrożeniami dla światowego systemu finansowego i walutowego.

Udział Polski w zwiększeniu finansowym MFW wynika bezpośrednio z w/w deklaracji Rady Europejskiej podjętej w dniu 9 grudnia 2011 r. dot. wzmocnienia zasobów MFW w łącznej kwocie do 200 mld euro w formie pożyczek bilateralnych krajów UE. W dniu 16 stycznia 2012 r. Minister Finansów zwrócił się do Narodowego Banku Polskiego z wnioskiem o udzielenie z rezerw NBP pożyczki dla MFW, w celu wzmocnienia możliwości finansowych MFW i poprzez to jego zdolności do wypełniania statutowego celu stabilizowania systemu globalnych finansów. W ramach stosownej umowy z NBP Fundusz mógłby, w razie potrzeby, pożyczyć do 6,27 mld euro.

Na w/w wniosek Ministra Finansów NBP w dniu 15 marca 2013 r. podpisał umowę na w/w kwotę 6,27 mld EUR na okres 2 lat. Umowa podlega przedłużeniu o rok po konsultacji MFW z krajem pożyczkodawcą (co też miało miejsce i umowa została przedłużona o rok do marca 2016 r.). Przedłużenie o kolejny rok wymaga zgody pożyczkodawcy – w przypadku Polski graniczną datą jest 15 marca 2016 r.

Środki w ramach przedmiotowej pożyczki bilateralnej nie zostały do tej pory uruchomione. Należy podkreślić, że pożyczki dwustronne są dla MFW tzw. drugą linią obrony, do wykorzystania po środkach z kwot członkowskich oraz z programu tzw. Nowych Porozumień Pożyczkowych.

Pożyczka dla Republiki Islandii

Na skutek załamania się gospodarki i systemu finansowego Islandii, które miało miejsce w 2008 r., kraj ten poprosił o wsparcie Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) oraz kraje europejskie. MFW przyznał Islandii w ramach porozumienia stand-by kwotę 2,1 mld USD (1,4 mld SDR), która mogła być wykorzystana w ciągu 2 lat. Dodatkowe pożyczki w kwocie ok. 5,35 mld USD zostały udzielone przez: państwa nordyckie (Finlandia, Dania, Norwegia, Szwecja), Wyspy Owcze oraz Polskę (na wniosek władz islandzkich skierowany do rządu polskiego).

Celem Umowy o udzielenie pożyczki z dnia 4 października 2009 r., zawartej między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej (jako Pożyczkodawcą) a Rządem Republiki Islandii (jako Pożyczkobiorcą) oraz Sedlabanki Islands (jako Agentem Pożyczkobiorcy), na kwotę 630 mln PLN, był udział Polski w finansowaniu programu stabilizacji gospodarczej Islandii, a poprzez to włączenie się do walki z globalnym kryzysem finansowym i do działań zmierzających do stabilizowania finansów międzynarodowych. Wspierając Islandię Polska wzmacniała swoją pozycję międzynarodową i swój wizerunek państwa stabilnego, dysponującego – pomimo światowego kryzysu – środkami finansowymi i gotowego do podejmowania działań na rzecz innych krajów.

Znaczącym elementem procesu eliminowania przez Islandię skutków kryzysu było zakończenie w 2011 r. programu ratunkowego stand-by MFW i odzyskanie dostępu do międzynarodowych rynków finansowych. W grudniu 2014 r. Islandia z wyprzedzeniem uregulowała przypadające do spłaty w 2015 r. zobowiązania wobec MFW w wysokości 275 mln SDR (co stanowi 20% kwoty programu stand-by).

W dniu 19 marca br. Islandia wystąpiła do strony polskiej z wnioskiem o możliwość wcześniejszej spłaty pożyczki będącej przedmiotem Umowy z dnia 4 października 2009 r. Polska wyraziła zgodę, finalne rozliczenie pożyczki miało miejsce w dniu 29 maja br.

W latach 2010-2014 bezpośrednia korzyść budżetu państwa z tytułu przedmiotowej pożyczki wyniosła 19,5 mln PLN (w tym z tytułu marży - 17,6 mln PLN, z tytułu opłaty za gotowość – 1,8 mln PLN).

Pożyczka dla Republiki Mołdawii

W 2010 r. Polska wypłaciła pożyczkę w kwocie 15 mln USD Republice Mołdawii na podstawie *Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Mołdawii o udzieleniu pożyczki Republice Mołdawii w kwocie 15 mln USD na sfinansowanie programu stabilizacji ekonomicznej* podpisanej w dniu 18 lutego 2010 r. Wypłata środków – na wniosek strony mołdawskiej – miała miejsce w dniu 25 maja 2010 r. Odsetki od pożyczki były spłacane terminowo. Spłata kwoty głównej wraz z ostatnią płatnością odsetkową miała miejsce w dniu 25 maja 2011 r.

Pożyczka dla Ukrainy

Jak stwierdzono powyżej trwają rozmowy w sprawie udzielenia Ukrainie kredytu rządowego do wysokości 100 mln EUR w ramach pomocy wiązanej.

Określone dane na temat operacji finansowych, realizowanych przez **instytucje polskiego sektora finansowego**, są gromadzone przez Narodowy Bank Polski, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, a także w pewnym zakresie przez stowarzyszenia instytucji działających na polskim rynku finansowych (np. Związek Banków Polskich). Najczęściej jednak są to dane zagregowane i przygotowanie danych o wymaganym w oświadczeniu zakresie może okazać się niemożliwe lub czasochłonne.

Ministerstwo Finansów wystąpi do NBP oraz UKNF o przygotowanie stosownych danych. Z uwagi jednak na wymóg przedstawienia danych w wymaganym zakresie pragnę poinformować, iż sprawdzenie możliwości opracowania takich danych i ich przygotowanie może zająć NBP i UKNF dłuższy czas. Po zebraniu stosownych danych Ministerstwo Finansów prześle przedmiotową informację.

8. **Ile wynoszą składki instytucji rządowych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2010-2014 do organizacji międzynarodowych UE, NATO, MFW, OBWE, OECD, ZIBJ, EBOiR, Banku Światowego i innych?**

Składka członkowska do budżetu **UE** wyniosła w poszczególnych latach:

2010 – 14.333,1 mln PLN
2011 – 14.731,1 mln PLN
2012 – 15.942,5 mln PLN
2013 – 18.129,2 mln PLN
2014 – 17.259,9 mln PLN

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa wydatki na składki do organizacji międzynarodowych wyniosły w poszczególnych latach:

2010 – 747.381.274 PLN
2011 – 777.551.990 PLN
2012 – 808.805.205 PLN
2013 – 1.046.902.768 PLN
2014 – 1.307.143.358 PLN

W poszczególnych przypadkach wydatki na składki łącznie dla okresu 2010 – 2014 wyniosły:

OBWE	35.227.767 PLN
OECD	64.195.803 PLN oraz 171.782 EUR
ZIBJ	34.839.600 USD

Składki członkowskie do **NATO** opłacone w ramach dysponenta 45. części budżetowej – „Sprawy zagraniczne i członkostwo RP w UE" w okresie 2010-2014 wyniosły 159.851.298 PLN. Wydatki z tytułu składek do organizacji międzynarodowych poniesione przez resort obrony narodowej wyniosły w latach 2010-2014 1.547.591.600 PLN.

MFW

W momencie przystępowania do Funduszu kraj jest zobowiązany do wpłacenia udziału (kwoty członkowskiej). 25% udziału wnoszone jest w SDR lub innych walutach określonych przez Fundusz. Pozostałe trzy czwarte udziału wnoszone jest w walucie krajowej, zdeponowane w banku centralnym na rachunku MFW w walucie krajowej (Jest to operacja księgowa bez wpływu na wynik finansowy NBP). Należy zaznaczyć, że udziały krajów są oprocentowane i są wypłacane z chwilą wystąpienia kraju z MFW. Udział RP w MFW wynosi obecnie 1,688 mld SDR. Zgodnie z art. 5 ust. 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 roku Nr 1, poz. 2 z późn. zm.), NBP pokrywa ze środków własnych wydatki związane z członkostwem RP w MFW. Udział członkowski zaliczany jest do aktywów rezerwowych NBP i - jak wspomniano wyżej - jest oprocentowany.

MBOiR

Państwa członkowskie MBOiR obejmują udziały w Banku. Polska posiada 13 517 udziałów o wartości 120 635 USD każdy, czyli udział RP w kapitale subskrybowanym MBOR wynosi 1.630.623.295 USD (0,65% łącznej kwoty kapitału Banku wynoszącego 250,86 mld USD). Z tej kwoty 97,98 mln USD stanowi kapitał wpłacony, zaś pozostała część stanowi kapitał płatny na żądanie. Zgodnie art. 4 ust. 7 lit c) Statutu MBOR, Bank może zażądać płatności kwoty subskrybowanej kapitału na żądanie w przypadku konieczności pokrycia straty Banku związanej z jego operacjami bądź wywiązania się przez Bank z zobowiązań. W obu powyższych sytuacjach

pokrycie ww. zobowiązań z wpłat kapitału na żądanie dokonywane jest w ostatniej kolejności. W dotychczasowej działalności MBOR nigdy nie zwrócił się do udziałowców o wpłatę jakiejkolwiek części kapitału płatnego na żądanie.

EBOiR

Państwa członkowskie EBOiR obejmują udziały w Banku. Polska posiada 38 418 udziałów o wartości 10 tys. EUR każdy, czyli udział RP w kapitale subskrybowanym EBOiR wynosi 384,18 mln EUR (1,29% łącznej kwoty kapitału Banku wynoszącego 29,67 mld EUR). Z tej kwoty 80,13 mln EUR lub ok. 20,86% stanowi kapitał wpłacony, zaś pozostała część stanowi kapitał płatny na żądanie. Zgodnie art. 17 i art. 42 Umowy po Utworzeniu EBOiR, Bank może zażądać płatności kwoty subskrybowanej kapitału na żądanie w przypadku konieczności pokrycia straty Banku związanej z operacjami zwyczajnymi bądź uregulowania roszczeń wierzycieli Banku w przypadku zaprzestania przezeń operacji. W obu powyższych sytuacjach pokrycie ww. zobowiązań z wpłat kapitału na żądanie będzie dokonywane w ostatniej kolejności i jedynie po wyczerpaniu pozostałych źródeł. W dotychczasowej działalności EBOiR nigdy nie zwrócił się do udziałowców o wpłatę jakiejkolwiek części kapitału płatnego na żądanie.

Wydatki na składki do niektórych innych organizacji międzynarodowych łącznie dla okresu 2010-2014 wyniosły:

WTO	33.681.344 PLN
ONZ (budżet regularny)	324.585.570 PLN
ONZ (budżet operacji pokojowych)	368.699.243 PLN
UNESCO	48.027.726 PLN
Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki	35.196.225 PLN

BRRE

Składka do budżetu Rady Europy na Porozumienie Częściowe Banku Rozwoju Rady Europy **(BRRE)** wyniosła w okresie 2010-2014 łącznie 875.662 PLN. Ponadto, warunkiem członkostwa Polski w BRRE jest objęcie udziałów członkowskich. Obecnie Polska posiada udziały w BRRE w kwocie 128,26 mln EUR (tj. 2,344% łącznej kwoty kapitału Banku). Z tej kwoty 14,237 mln EUR, czyli ok. 11,19%, stanowi kapitał wpłacony, zaś pozostałą część stanowi kapitał płatny na żądanie.

EBI

Państwa członkowskie EBI obejmują udziały w Banku. Udział Polski (uwzględniając ostatnie podwyższenie kapitału z 31.XII.2012r.) w kapitale subskrybowanym Banku wynosi ok.5,017 mld EUR, z czego ok.447,5 mln EUR (ok.8,9%) ma postać kapitału opłaconego. Plasuje to nas kraj na 11 miejscu pod względem wielkości posiadanych udziałów w Banku (ok.2,06% kapitału subskrybowanego Banku).

W dniu 31 grudnia 2012 r. decyzją Rady Gubernatorów Europejskiego Banku Inwestycyjnego **(EBI)** podwyższono kapitał wpłacony Banku o 10 mld EUR poprzez bezpośrednie wpłaty przez państwa członkowskie UE/Banku. Pozwoli to na zwiększenie zdolności kredytowej Banku o ok. 60 mld EUR w okresie kolejnych 3-4 lat, a w konsekwencji na wygenerowanie dodatkowych

inwestycji na obszarze UE w kwocie do 180 mld EUR. W myśl przedmiotowej decyzji podwyższenia kapitału Polska objęła udziały w kwocie 206 984 000 mln EUR dokonując wpłat w trzech ratach: pierwszą ratę (50% zobowiązania) wpłacono 28 marca 2013 r.; drugą ratę (25%) – 31 marca 2014 r.; trzecia ratę (25%) – 31 marca 2015 r.